

Debian mint Desktop Operációs rendszer

Ez a dokumentum segítséget nyújt a Linux mindennapos használatához, a dokumentumszerkesztéstől a video- és zenelejátszáson át a böngészésig. Az itt felhasznált programok, és beállítások csak egy javaslatot adnak, mindenki saját maga válogathat a debian csomagok széles választékából.

A Debian 5.0 (Lenny) óta elérhető grafikus telepítés, mely szinte már a Windows telepítés egyszerűségéhez közelít.

A telepítőt megannyi médiumon elérhetjük a Debian hivatalos honlapján. (www.debian.org)

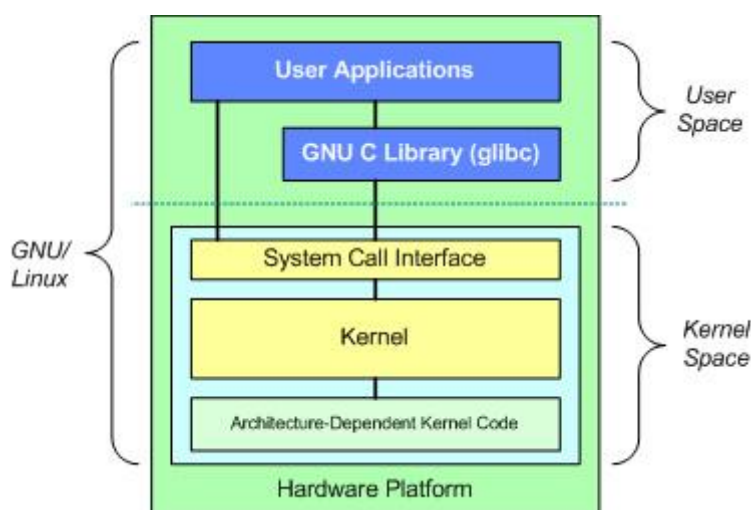
Lehetőségünk van hálózatról, CD-hálózat kombinációval, valamint DVD és USB stick-ről is telepíteni

A Debian telepítést idő hiányában nem mutatjuk be.

A feltelepített Debian csak CLI-t (Command Line Interface) tartalmaz.

A Linux működése röviden

A Linux két fő rétegből áll, a Kernel Space, és a User Space. Előbbivel az óra keretein belül nem foglalkozunk, később a Hálózati Operációs Rendszerek I. tantárgy foglalkozik vele.

A User Space (felhasználói tér)-ben helyezkedik el az X server, mely a grafikus környezet megjelenítéséért felel. Erre telepítjük fel az ún. héjat, mely a grafikus felület kinézetét (később) adja meg. Lehetőségünk van még a grafikus héj alapértelmezett ablakkezelőjének megváltoztatására is.

Hogyan telepítsünk grafikus felületet?

Mielőtt bármit is elkezdenénk telepíteni, érdemes a csomaglistát frissíteni a következő paranccsal:

```
apt-get update
```

Ha már egy alap Debian rendszer rendelkezésünkre áll, a következő paranccsal (a rendszer megkérdezi az alapértelmezett felbontást, mely esetünkben **1280x1024**):

```
apt-get install x-window-system-core kde kdm
```

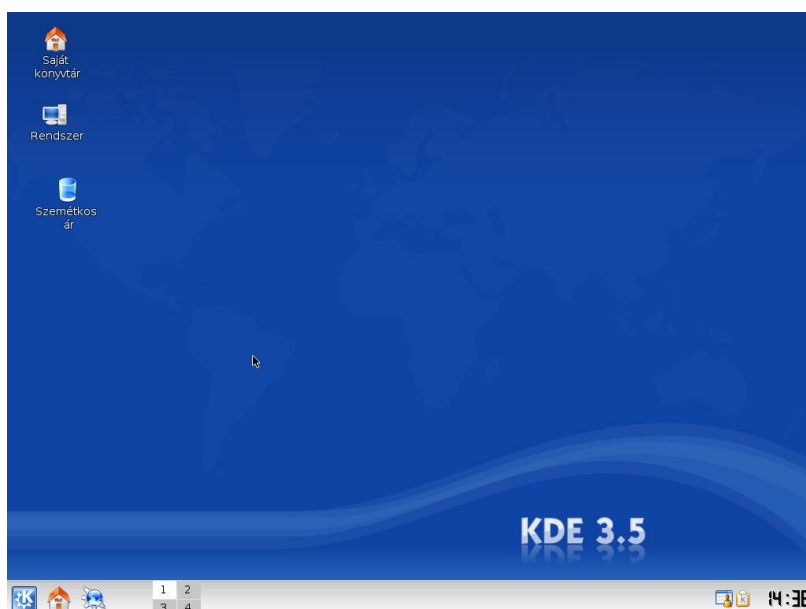
Példánkban az egyik legnépszerűbb grafikus felülettel, a KDE-vel ismerkedünk meg. Természetesen választhatunk más grafikus „héjat” is, mint például a másik, igen népszerű felületet, a Gnome-ot. Ehhez a következőket kell megváltoztatnunk a parancsunkban:

```
apt-get install x-window-system-core gnome gdm
```

Ezekben a parancsokban a x-window-system-core magát a grafikus magot jelenti, majd ezek után kell megadni a használni kívánt grafikus héjat (kde, gnome), majd az ezekhez tartozó rendszerbetöltőt (kdm, gdm).

Ha a telepítésünk véget ért, máris indíthatjuk grafikus felületünket a következő paranccsal:

```
startx
```


Magyar nyelv telepítése KDE-re:

Indítsunk egy konzolt a K-menu/system/Konzol menüponttal, majd gépeljük be a következő parancsot:


```
apt-get install kde-i18n-hu
```

Majd a k-menu/control center menüpontban keressük meg a nyelvi beállításokat és állítsuk át a nyelvet magyarra! Ezzel készen is volnánk.

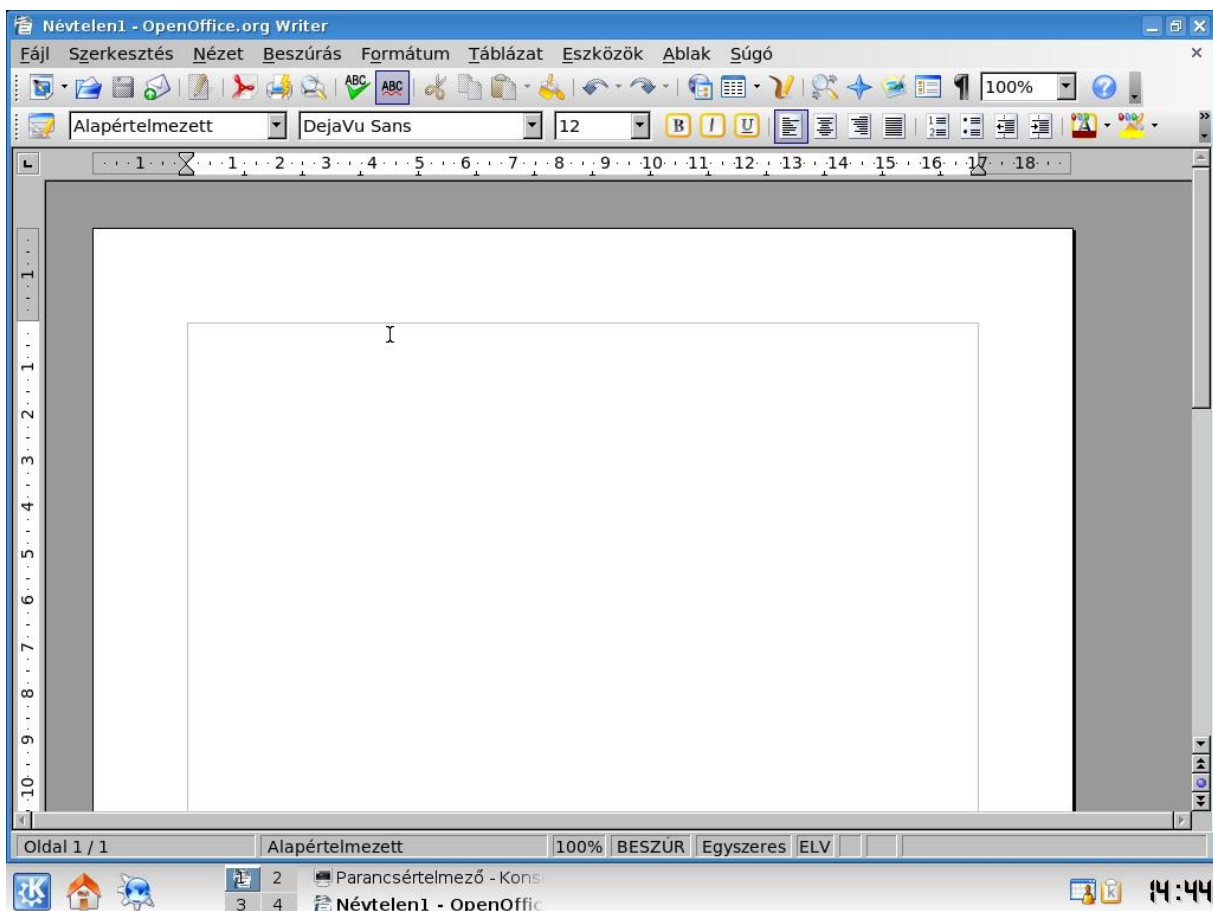
Megjegyzés: Az egész menürendszer magyarosításához újra kell indítani a grafikus felületet.

Irodai alkalmazások telepítése:

Az irodai alkalmazások legelterjedtebb változata az OpenOffice, melyet a következő paranccsal tudunk feltelepíteni, már magyar nyelvvel együtt:

```
apt-get install openoffice.org openoffice.org-l10n-hu xpdf
```

A telepítés után a teljes OpenOffice alkalmazáscsomag a rendelkezésünkre áll. Az Xpdf pedig a pdf állományok kezelését könnyíti meg.

Különböző internet-böngészők telepítése:

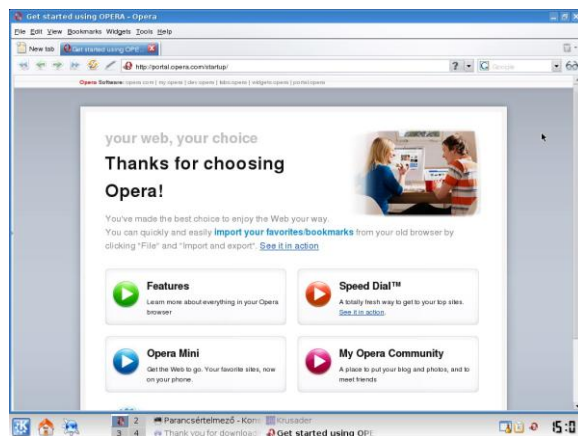
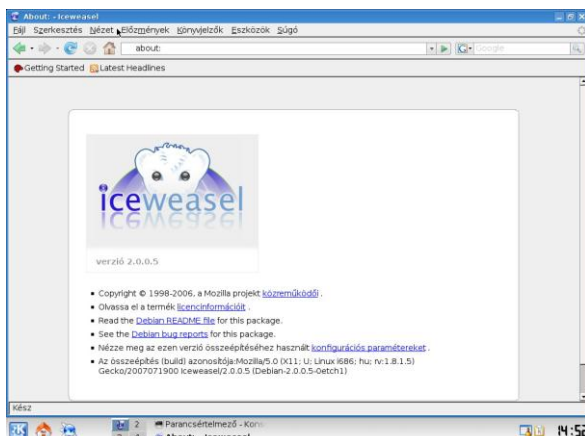
Két igen népszerű böngészőt, a Mozilla Firefox Linuxos változatát és az Opera böngésző telepítését mutatjuk be:

```
apt-get install firefox mozilla-firefox-locale-hu
```

Ezzel már fel is telepítettük Iceweasel nevű firefox alapú web-böngészőnket magyar nyelvvel. (A Firefox nem járult hozzá a GNU licenz első indítaskori megjelenítéséhez, ezért a program neve Iceweasel lett.) Az Opera böngészőt, az opera.com internet oldalról letöltve a következő paranccsal tudjuk telepíteni:

```
dpkg -i opera_9.22_hu_.deb
```

Természetesen a telepítő neve változhat.

Java telepítése böngészőkhöz:

A java plugin telepítéséhez először is a /etc/apt/sources.list fájlt kell szerkesztenünk, melyben a debian tükröknél a main után a contrib és non-free szavakat be kell írni, ezzel megadjuk, hogy kiegészítő csomagkészletet használjon, majd futtatjuk a következő parancsokat:

```
apt-get update
```

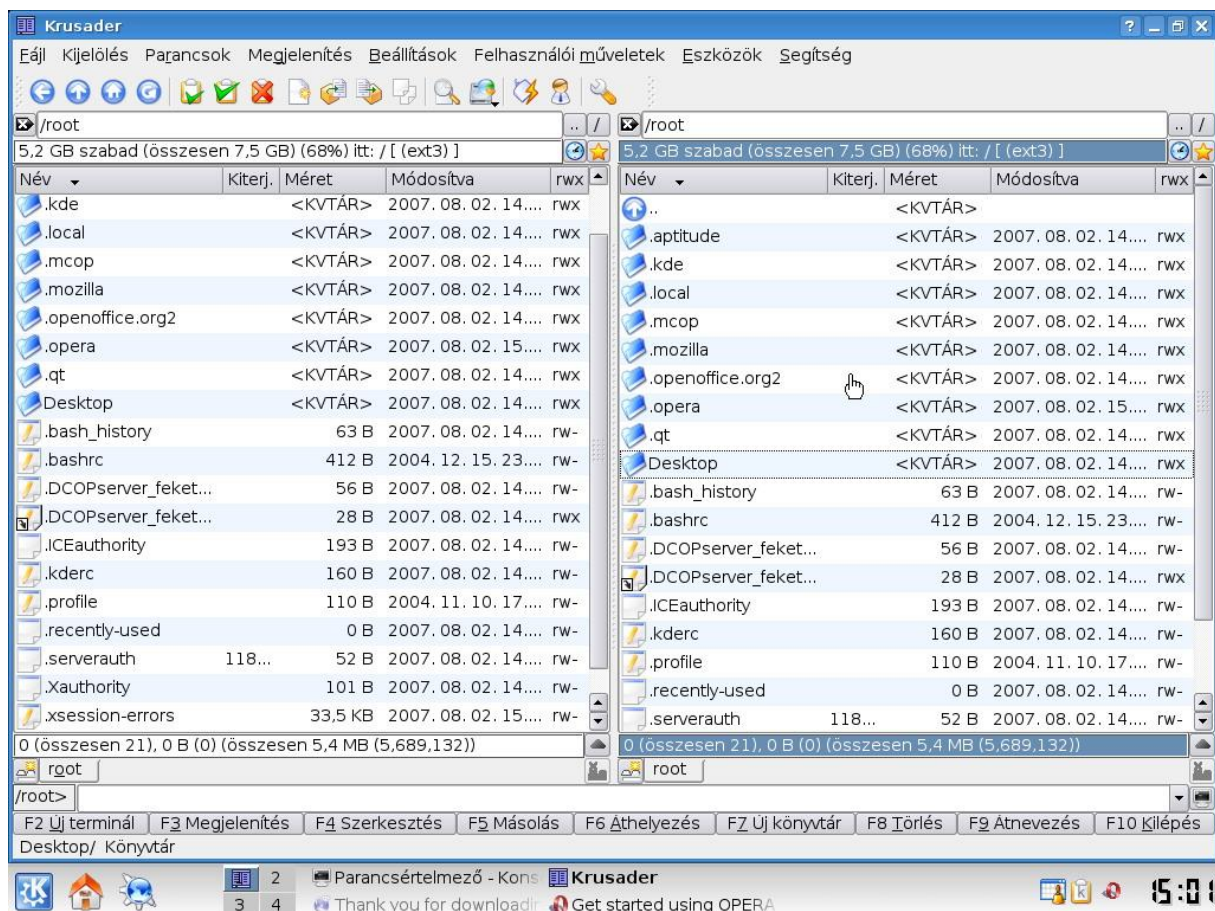
```
apt-get install sun-java5-bin
```


Fájlkezelő alkalmazás telepítése:

Erre a célra a Midnight Commander mellett a legalkalmasabb a krusader nevű fájlkezelő, melyek használata szinte teljesen megegyezik a Windowsban használatos Total Commander fájlkezelőjével. A telepítés a már megszokott módon zajlik:

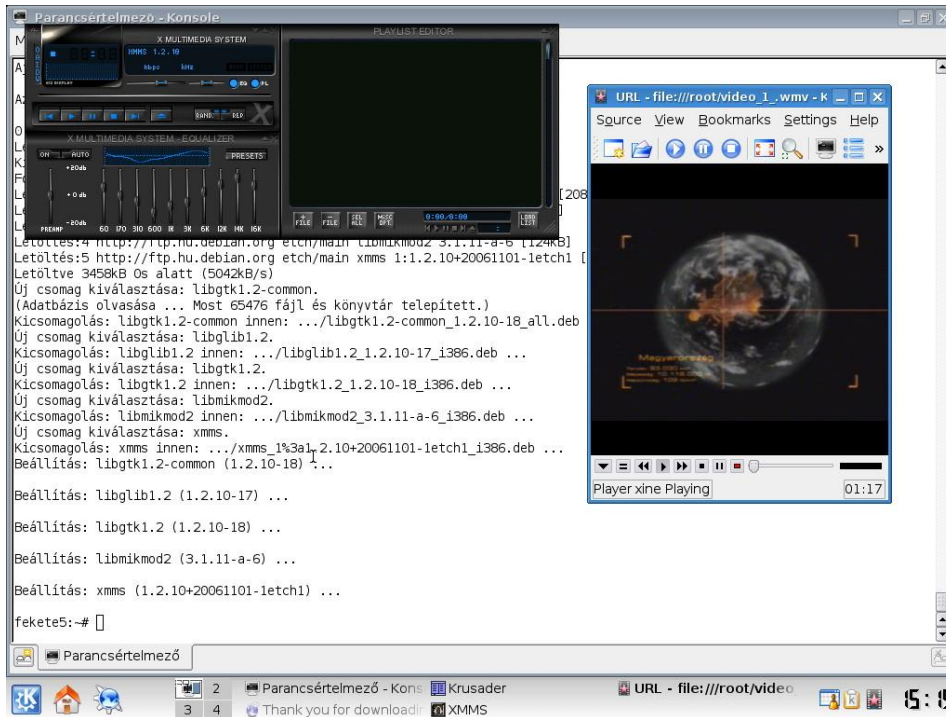
```
apt-get install krusader
```


Médialejátszók telepítése:

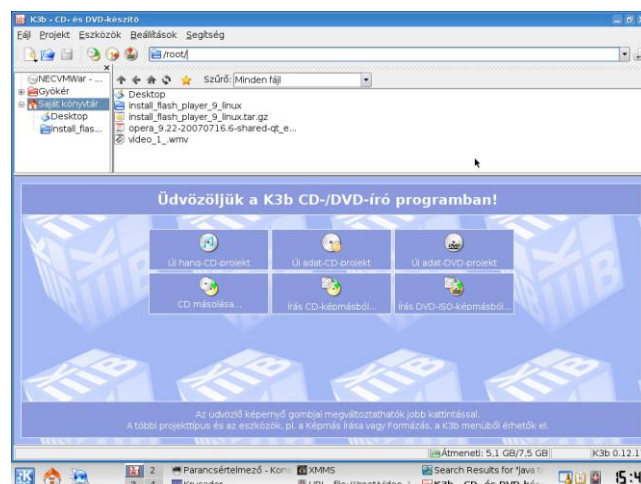
A legelterjedtebb Linuxos videó lejátszó az mplayer, melynek grafikus frontendje a kmpayer-el telepíthető, és az igen népszerű winamp zenelejátszó Linuxos változata az xmms:

```
apt-get install kmpayer xmms
```

CD/DVD író program telepítése

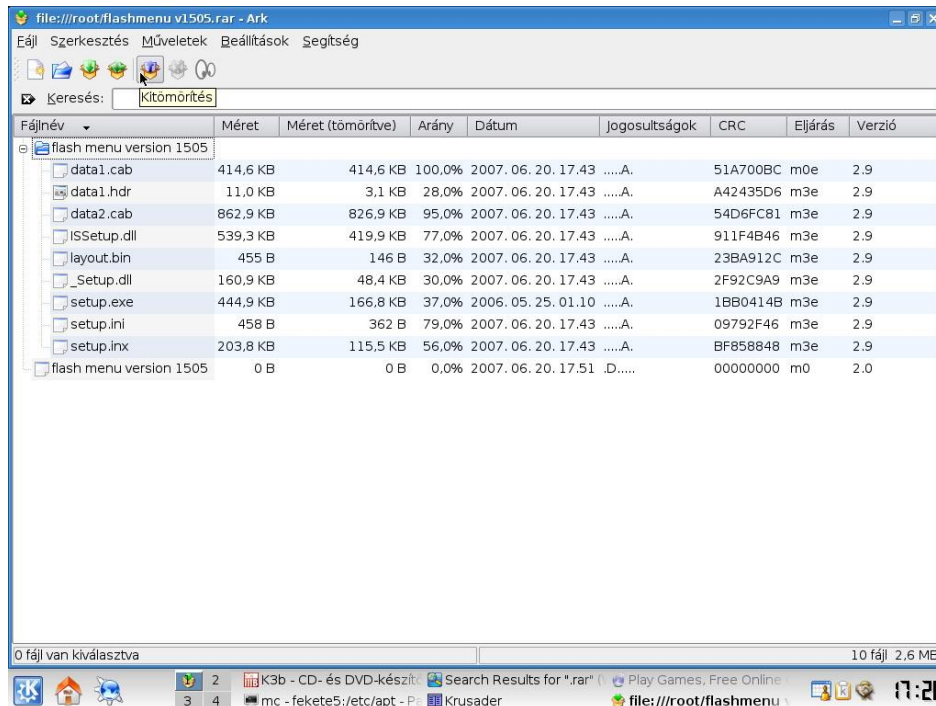
A CD/DVD író programok közül a legelterjedtebb a K3B. Telepítése a szokásos módon zajlik, már magyar nyelvvel:

```
apt-get install k3b k3b-i18n cdrdao dvd+rw-tools
```

Tömörítő alkalmazások telepítése:

```
apt-get install rar unrar zip unzip bzip2
```

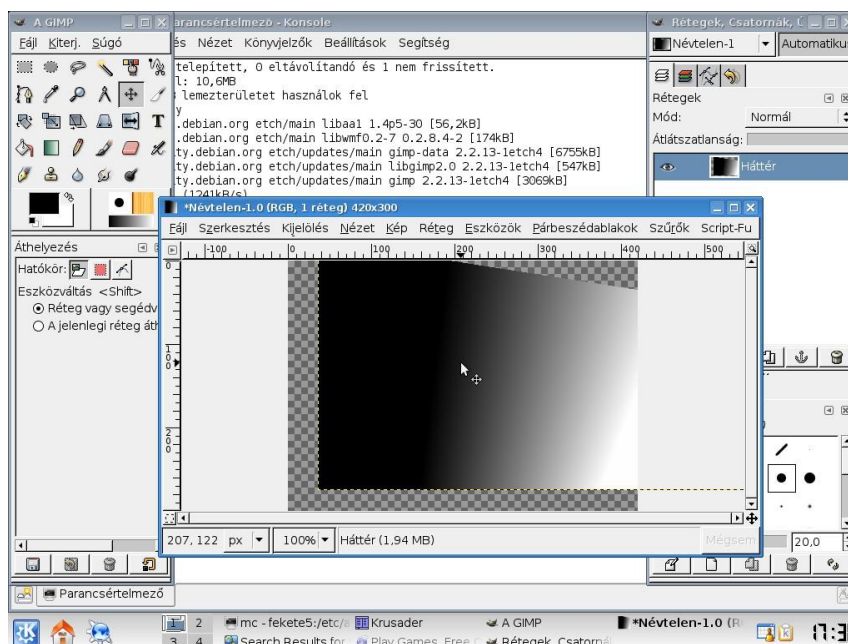
Ezek után a KDE-ben használható Ark nevű tömörítő a fenti tömörített állományokat is kezeli.

Képszerkesztő:

A KDE-ben használatos képszerkesztő a gimp, mind a réteges képfelépítést, mind a színátmenet, mind az előre beállított effekteket is támogatja, a képnézegetést a KDE egyik alapprogramja a kview biztosítja:

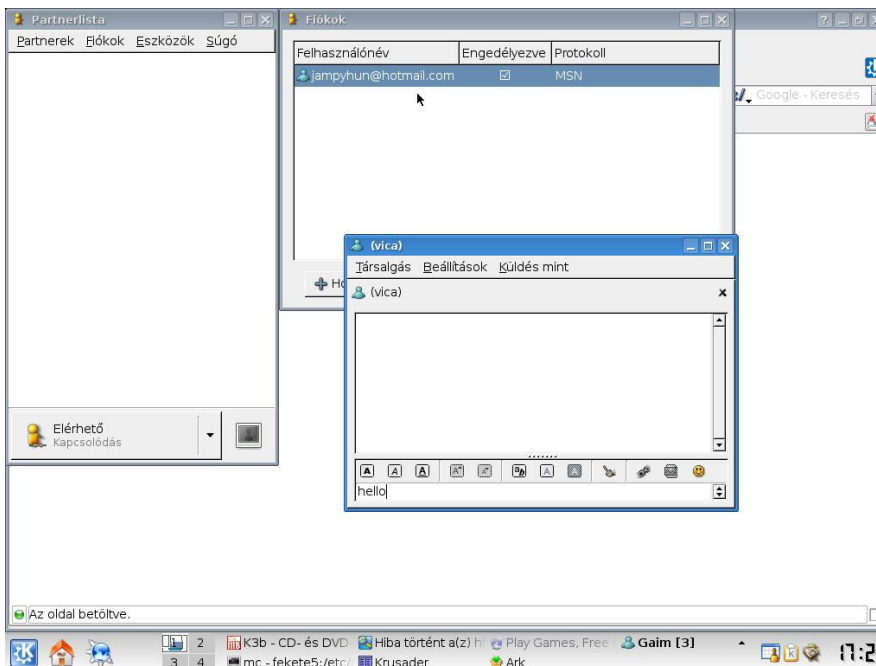
```
apt-get install gimp
```


Csevegő:

Erre a célra Linux alatt a legmegfelelőbb a gaim nevű program, mely számtalan „instant message” protokollt támogat, többek között MSN, Yahoo, ICQ, IRC, GoogleTalk stb.:

```
apt-get install gaim
```

Videó-szerkesztés:

A videó-szerkesztés egyik gyakori formája Linux alatt a kino, és kiegészítése a kinoplus, valamint a ksubtile, mellyel a videók alá szerkeszthetünk feliratokat:

```
apt-get install kino kinoplus ksubtile
```

